

Tietohallintoyksikkö
Max Hamberg

31.1.2013

Valtiovarainministeriö
VM 035:00/2012

Oikeusministeriön hallinnonalan toimialariippumattomien ICT-tehtävien siirtoaikataulu

Valtiovarainministeriö on kirjeellään 23.1.2013 pyytänyt ministeriöiden kannanottoja valtion toimialariippumattomien ICT-palveluiden keskittämisaikatauluun liittyen.

Oikeusministeriö on aloittanut ICT-palvelutuotannon organisoinnin hallinnonalallaan vuonna 2012 hyväksytyn tietohallintostrategian mukaisesti siten, että toiminnallista tehokkuutta hakevat tietojärjestelmien ylläpito- ja kehittämistehtävät siirretään Oikeusrekisterikeskuksen vastuulle ja oikeushallinnon tietotekniikkakeskus jatkaa kustannustehokasta perustietotekniikan tuottamista. Tori-hanke on ollut aktiivisesti mukana uuden organisaation valmistelussa. Uusi organisaatio astuu voimaan 1.4.2013.

Oikeusministeriön näkökulmasta on toivottavaa, että toimialariippumattomien ICT-palveluiden keskittäminen valmistuu hallitusohjelman mukaisesti ja, että valmistelu etenee realistisella suunnitelmalla mahdollisimman nopeasti. Oikeusministeriön näkökulmasta oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksen siirtyminen 1.1.2014 on hallitusohjelman toteutumisen näkökulmasta tavoiteltavaa, vaikkakin esitetty siirtosuunnitelma näyttää kokonaisuudessaan uskaliaalta.

Oikeusministeriö haluaa tuoda valtiovarainministeriön tietoon oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksen huolen liittyen keskittämistoimiin. Oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksessa on käynnissä hallinnonalan substanssille elintärkeitä hankkeita, muun muassa Windows 7 työasemaympäristön asennus ja laitteenvaihtoprojekti. Siirtymisen aiheuttamat häiriöt oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksen toiminnalle on voitava minimoida. Lisäksi muutoksen on oltava henkilöstön näkökulmasta hyvin suunniteltu ja johdettu. On toivottavaa, että OTTK voisi kehittää omaa toimintaansa vuonna 2013 yhdessä Tori-hankkeen kanssa, jolloin voitaisiin minimoida useat peräkkäiset toiminnan muutokset.

Käyntiosoite
Eteläesplanadi 10
HELSINKI

Postiosoite
PL 25
00023 VALTIONEUVOSTO

Puhelin
02951 6001

Telekopio
09 1606 7730

Sähköpostiosoite
oikeusministerio@om.fi

Jotta vuoden 2013 toimintaa voidaan suunnata oikein ja vuoden 2014 talous- ja toimintasuunnitelmaa ryhtyä valmistelevaan asianmukaisesti, on asiassa saatava pitävät ratkaisut ja konkreettinen etenemissuunnitelma mahdollisimman nopeasti.

Kansliapäällikkö

Tiina Astola

Tietohallintojohtaja

Max Hamberg

JAKELU:

Valtiovarainministeriö

TIEDOKSI:

Oikeushallinnon tietotekniikkakeskus
Hallintojohtaja Olli Mutttilainen, OM
Hallitusneuvos Markku Kuusela, OM
OM ICT-palvelutuotannon uudelleenorganisoinnin
muutostyöryhmä (OM 2/041/2012)

LIITE:

OTTK:n kannanotto suunnitellusta TORI-siirtymän aikataulusta (30.1.2013)

30.1.2013

OTTK:n kannanotto suunnitellusta TORI-siirtymän aikataulusta

OTTK:n mahdollinen siirtyminen TORI-organisaatioon 1.1.2014

Koska hankkeen valmistelu on viivästynyt merkittävästi vuoden 2012 ja vuoden 2013 alussa, ei OTTK:n käsityksen mukaan hallittu siirtyminen ole mahdollista vielä vuoden 2014 alussa.

Henkilöstön kannalta on tärkeää, että siirtyminen suunnitellaan hyvin ja työntekijöille on varattava riittävästi aikaa operatiivisten palveluvelvoitteiden suorittamiseen. Muutoksen suunnitteluun ja omaksumiseen on varattava erityisesti aikaa, jos TORI-organisaatio on yritys, koska henkilöstön asema ja hallinnolliset rutiinit muuttuvat merkittävästi.

Vuoden 2013 aikana OTTK:n johdon ja henkilöstön mahdollisuudet osallistua TORI-siirtymän edellyttämään huolelliseen valmisteluun ovat vähäiset monesta syystä. Ensinnäkin 1.4.2013 voimaan tuleva organisaatiouudistus ORK:n ja OTTK:n välillä on valmisteluvaiheessa kuukausien ajan kuormittanut henkilöstöä. Sen lisäksi erillisten palveluyksiköiden välinen uusi rajapinta ja uudet toimintaprosessit edellyttävät työntekijöiltä uusien tehtävien ja vastuiden opettelua, mikä vähentää operatiiviseen palvelutoimintaan kohdistuvaa työpanosta.

Asiakkaiden häiriöttömän palvelun kannalta vuoden 2013 syksyllä suoritettava Windows 7 asennus- ja laitevaihtoprojekti on elintärkeä. Tämän hankkeen resursointi vaarantuu mittavien TORI-valmisteluiden osuessa samalle vuodelle.

Kiirettä TORI-siirtymään ei voida perustella oikeushallinnon kohdalla säästöillä, koska oletusarvoisesti useiden palveluiden osalta palveluhinnat tulevat noustamaan eikä palvelutaso ainakaan nouse. Lisäksi muutosten edellyttämät investoinnit nostavat ICT-rahoitustarvetta merkittävästi.

OTTK:n ulkopuolisten virastojen palkkalistoilla olevien ict-henkilöiden osalta siirtymäkeskustelua ei ole vielä edes käynnistetty. Tähän prosessiin pitää varata runsaasti aikaa, koska neuvotteluosapuolia on paljon.

OTTK:n palveluiden osalta ei ole selvyyttä siirrykö asiakashallinta TORI:n yhteyteen, samoin teknisten toimialakohtaisten palveluiden, substanssijärjestelmiin liittyvän työn ja toimialakohtaista osaamista edellyttävien tuki- ja koulutustehtävien lopullinen sijoituspaikka on epäselvä. Eli ennen huolellisia tarkentavia neuvotteluja ei voida ottaa kantaa, mikä osa OTTK:n henkilöstöstä pitäisi siirtyä TORI:in. Jos oikeushallinto siirtää henkilöt TORI:in, mutta tehtävät jäävät oikeushallintoon, heikkenee resursointi nykytilanteeseen verrattuna.

Huolellinen valmistelu ja sen seurauksena onnistunut siirtymän TORI-palvelu-

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Telefax	Sähköposti
PL 620 13111 Hämeenlinna	Hallituskatu 10 13100 Hämeenlinna	029 56 64600	029 56 64698	tietotekniikkakeskus@om.fi

keskuksen yhteyteen on henkilöstön työmotivaation ja yksikön palvelutason säilyttämisen kannalta avainasemassa. Jos ensivaikutelma on heikko, kasvaa työtytytmättömyys ja haluttujen avainhenkilöiden menettämisen uhka merkittävästi.

As-is vaiheen suunniteltu kesto 6 kk

Käytännön kokemukset osoittavat, että suunniteltu as-is vaiheen kesto 6 kk on aivan epärealistinen. Minkään merkittävän palvelun osalta 10.000 työntekijän ja yli 400 toimipaikan palveluvelvoitteen siirto ei ole mahdollista tehdä noin lyhyessä ajassa.

Oikeushallinnon sangen eksoottisen työasemakonseptin (Lotus Notes, Open Office, työasemiin asennettavat vanhaan tekniikkaan perustuvat substanssisovellukset, kertakirjautuminen) siirtäminen keskitettyyn työasemapalveluun on luultavasti mahdotonta tehdä alle vuodessa. Tuen osalta siirtyminen valtiota-soiseen keskitettyyn tukeen ei ole mahdollista, jos käytössä ei ole yhteiset työasemapalvelut.

Nykyisen Hansel-puheliikennesopimukseen perustuvan tietoliikenneverkon siirtäminen käyttämään valtion yhteistä tietoliikenneverkkoa on kuukausien työ ja maksaa satoja tuhansia euroja.

Oikeushallinnon työntekijöiden käytössä oleva kertakirjautumisjärjestelmä ei ole mahdollista siirtää puolessa vuodessa valtion yhteiseen ratkaisuun, koska uuden ohjelmiston asennukset työasemiin täytyy rakentaa ja testata, mikä vaatii aikaa. Lisäksi uusi ohjelmisto täytyy virittää toimimaan kaikkien oikeushallinnon substanssijärjestelmien kanssa, mikä on pitkä projekti.

OTTK:n käyttämä tiketöintijärjestelmä pitää sisällään sekä tapahtumien hallinnan, että laiterekisterin ja toimipaikkatiedot. Järjestelmässä on myös itsepalveluosio, jolla toimipaikat kirjaavat laitteiden sijaintiedot ajantasaisesti, jonka perusteella laitehuolto löytää viallisen koneen. Järjestelmään on rakennettu liittymät hallinnon järjestelmiin ja keskeisiin palvelutoimittajiin, jotka ovat palvelutoiminnan kannalta avainasemassa. Järjestelmän korvaaminen uudella vastaavalla on vuoden työ.

Palkeet toimii varoittavana esimerkkinä keskitettyihin palveluihin siirtymisen haasteellisuudesta. Samaa virhettä ei tule toistaa megaluokka suuremmissa mitakaavassa TORI:n yhteydessä.

Edellä mainitut esimerkit osoittavat, kuinka hidasta on siirtää palvelut hallitusti keskitettyjen palveluiden yhteyteen. Ylisuuri palvelujen siirtonopeus kostautuu loppukäyttäjien palveluissa ja aiheuttaa mittavia tappioita 10000 työntekijän ICT-ympäristön häiriöinä. Oikeushallinnon ICT-palveluiden muutos tulee suunnitella ensisijaisesti asiakasnäkökulmasta eikä ICT-tuotannon näkökulmasta.

Siirtyminen keskitettyihin palveluihin edellyttää kaikilla osa-alueilla mittavia investointeja, joihin oikeushallinnolla ei ole varaa. Jos VM:llä on näinäkin aikoina ylimääräistä rahaa se kannattaisi käyttää tarpeellisiin hankkeisiin. Oikeushallinnon nopeita siirtymäaikatauluja ei voida perustella edes muiden hallinnonalojen saamalla säästöillä, koska pelkästään 20.000 työaseman volyymilla saadaan lähes sama hintataso kuin esimerkiksi 40.000 työasemalla.

As-is vaiheen pituutta ei voida edes alustavasti suunnitella ennen parin kolmen ympäristöiltään hyvin erilaisen hallinnonalan siirtoa keskitettyjen palvelujen yhteyteen.

Johtaja

Tuomo Kouhia

LIITE

Henkilöstön kannanotto siirtosuunnitelmaan

29.1.2013

Asia: Lausunto OTTK:n johtaja Tuomo Kouhialle

Toimialariippumattomien ICT-tehtävien siirron aikataulun käsittely OTTK:n yhteistoimintakokouksessa 29.1.2013.

OTTK:n henkilönnan edustajat ovat käsitelleet käsitelleet ICT-tehtävien siirron aikataulua ja esittävät, että OTTK:n osalta siirtyminen TORI-hankkeeseen toteutettaisiin huomattavasti myöhemmin kuin on esitetty.

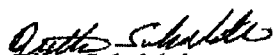
Perusteluina esitämme:

- OTTK organisoidaan 1.4.2013 siten, että puolet henkilökunnasta siirtyy Oikeusrekisterikeskukseen (ORK). Uuden organisaation käynnistäminen sekä yhteistyön luominen ORK:een ja muihin yhteistyötahoihin on henkilöstölle henkisesti raskas ja aikaavievä ylimääräinen työ.
- Mikäli OTTK siirtyisi TORI -organisaatioon jo 1.1.2014, niin se olisi yhdeksän kuukauden sisällä toinen todella mittava organisaatiomuutos samalle henkilöstölle.
- TORI -palveluiden toimivuus ja kustannustaso sekä käyttöönotto ovat nykytietojen mukaan puutteellisia ja keskeneräisiä ja näiden palveluiden käyttöönotto oikeushallinnon virastoille aiheuttaisi lisää asiakastytymättömyyttä. Tämä tyytymättömyys kanavoituisi OTTK:n henkilökunnalle ja edelleen aiheuttaisi liiallista työkuormaa ja stressiä.
- OTTK:n tehtävänä on vuoden 2013 syksyllä aloittaa useita mittavia ICT-hankkeita kuten noin 7000 työaseman uusiminen, siirtyminen Windows 7 -käyttöjärjestelmään sekä lisäksi uusimattomat 5500 työasemaa asennetaan uudelleen. Mainitut muutokset toteutetaan syksyyn 2014 mennessä. Muutoksista aiheutuva työ määrä on erittäin mittava ja edellyttää OTTK:n henkilökunnan venymistä.
- Oikeusministeriön hallinnonalan organisaatiossa tehdään useita virastojen yhdistymisiä (ulosottovirastojen sivupisteitä lakkaa 144 sekä Kouvolan ja Itä-Suomen hovioikeudet yhdistyvät ja samoin Kouvolan ja Kuopion hallinto-oikeudet yhdistyvät), jotka kuormittavat merkittävästi OTTK:n henkilökuntaa.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Telefax	Sähköposti
PL 620 13111 Hämeenlinna	Hallituskatu 10 13100 Hämeenlinna	029 56 64600	029 56 64698	tietotekniikkakeskus@om.fi

- Tori -hankkeen mahdolliset laadulliset parannukset ICT -toiminnassa eivät korvaa edellä mainittujen tehtävien aiheuttamaa räsitusta.
- TORI -hanke toteutetaan todennäköisesti osakeyhtiönä. Osakeyhtiömallissa henkilökunnan edut luultavasti heikkenevät. Pidempi siirtymäaikaväli antaa henkilökunnalle mahdollisuuden hakeutua muihin tehtäviin tai sopeutua paremmin tilanteeseen.
- Käsityksemme mukaan TORI-hankkeen palveluihin siirtyminen hallitusti edellyttää joka tapauksessa huomattavasti pidemmän ajanjakson kuin mitä aikatauluissa on esitetty.

Oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksen henkilöstön edustajat

Riitta Sokalahti
JHL ry

Sakari Anttila
ProUnioni